

В Отдела за външни църковни връзки се проведе кръгла маса на тема „Социалното служение на религиозните общности – междуконфесионална обмяна на опит“.

Служба «Комуникация» на ОВЦВ, 06.02.2026 г. На 28 януари, в рамките на XXXIV Международни Рождественски образователни четения, в Отдела за външни църковни връзки на Московската патриаршия се проведе кръгла маса на тема „Социалното служение на религиозните общности – междуденоминационна обмяна на опит“.

В срещата взеха участие повече от 40 свещенослужители и миряни от десет епархии на Руската православна църква, представители на Римокатолическата църква, протестантски общности, държавни и църковно-обществени организации. Събитието премина под председателството на **протоерей Максим Плетньов**, ръководител на Координационния център за противодействие на наркоманията и алкохолизма към Отдела за църковна благотворителност и социално служение на Петербургската епархия. Координатор на срещата бе сътрудничката на ОВЦВ **М.Б.**

Нелюбова.

От името на председателя на Отдела за външни църковни връзки, Волоколамския митрополит Антоний, участниците бяха приветствани от секретаря на ОВЦВ по въпросите на далечната чужбина **протоерей Сергей Звонарьов**. Отец Сергей отбеляза, че кръглата маса „Социалното служение на религиозните общности – междуденоминационна обмяна на опит“ заема важно място сред мероприятията, обединени в направлението „Традиция. Диалог. Външни връзки“ под егидата на най-старото синодално учреждение на Руската православна църква. Тези ежегодни, вече превърнали се в традиция срещи запознават представителите на различни изповедания с особеностите на социалното служение на другите. Това служение на християнските общности е универсално, тъй като се основава на евангелските заповеди, но същевременно има свои уникални черти, зависещи от множество фактори. В тази връзка секретарят на ОВЦВ по въпросите на далечната чужбина изрази надежда, че докладите на участниците в кръглата маса ще позволят този опит да бъде оценен и да се възприемат ценни конструктивни идеи.

Е.В. Екимов, пастор и ръководител на Отдела за обществени връзки на Западноруското обединение на Църквата на християните адвентисти от седмия ден, също се обърна към присъстващите с приветствие от името на членовете на своята общност и предаде поздрав от О.Ю. Гончаров, първи заместник-председател на Евро-Азиатския дивизион на Генералната конференция на ЦАСД. Той също изрази признателност към Руската православна църква за организирането на подобни мероприятия, обхващащи широка палитра от социални проблеми и позволяващи на християните да обменят опит и да се вдъхновяват взаимно за по-нататъшни плодотворни трудове.

Протоерей Георгий Артарян, предстоятел на храма „Света Троица“ в село Долгодеревенское, Сосновски район на Челябинска област, и **В.Г. Афонина**, изпълнителен директор на БРОО „Благо“, представиха съвместен доклад на тема „Работа в енорията по оказване на помощ на семействата на военнослужещи. Организация и провеждане на обучителни курсове за свещенослужители и църковни специалисти. Перспективи за по-нататъшна работа“. Отец Георгий разказа, че с началото на Специалната военна операция в храма, в който той служи, започнали масово да се обръщат съпругите на мобилизираните, след това други роднини на военнослужещите, а по-късно и самите воители, изправени пред семейни проблеми; сред тях имало и лица с инвалидност. Благодарение на 17-годишния опит на енорийските психолози и „народната поща“, за една година само към един специалист постъпили 83 обръщения, като по всяко от тях били необходими по няколко консултации. Изправени пред нови предизвикателства, духовенството и социалните работници на храма започнали обучение и сътрудничество с областния център „Семья“, Института „Сербски“ и факултета по психология на Московския държавен университет, създавайки единен екип от специалисти в района. Разработени били

обучителни курсове за свещеници и църковни работници, насочени към работа със семейства и военнослужещи. Особено внимание се отделя на подкрепата на съпругите и майките на загиналите и безследно изчезналите воители: редовно се отслужват панихиди, провеждат се срещи за обмен на опит и взаимна подкрепа, води се индивидуална работа за оказване на духовна и психологическа помощ. За подготовката на свещениците за оказване на подкрепа на ветераните от СВО и техните семейства е разработена програма за семинар-практикум, чиято цел е обучението в правилно взаимодействие с участници в бойни действия, трениране на устойчивост към стрес и налагане на сътрудничество с психолози, психиатри и социални работници. Програмата на семинара включва лекции, дискусии, практикуми и разглеждане на реални случаи. През миналата година такива семинари били проведени в шест региона. Обучение преминали повече от 230 свещеници и социални работници, което вече дало положителни резултати: например, в Череповец нараснал интересът на представители на Църквата към съвместна работа с психолози. В една епархия храмовете установили взаимодействие с протезисти и социални работници за хора с увреждания. Води се също разяснителна работа в обществото относно ПТСР, развенчаване на митове и формиране на правилно отношение към рехабилитацията. Планира се създаване на центрове за помощ на семейства и воители към храмовете. Отец Георгий особено подчерта, че е много важно да се установи сътрудничество между Църквата и светските специалисти за ефективна подкрепа на завръщащите се от СВО ветерани и техните семейства.

Още един съвместен доклад – „Реализация на проект за помощ в рехабилитацията и реинтеграцията на участници в СВО и членовете на техните семейства“ – представиха **свещ. Сергей Малишев**, заместник-ръководител на Социалния отдел на Симбирската епархия, и **Т. А. Сапожникова**, ръководител на доброволческото движение на Симбирската епархия. Те разказаха за работата на центъра „Лествица“, който бе открит през 2024 г. към храма „Св. Николай“ (град Уляновск, Симбирска епархия): наред с неделното училище и програмите за възрастни, в центъра се води активна работа с ветерани от СВО и техните семейства, по-специално в рамките на гранта „Територия за своите“. Този проект обхваща следните направления: адаптивна физическа култура, адаптивен масаж, групи за взаимопомощ, индивидуални психологически консултации, духовно-нравствено просвещение. За оздравяването на ветераните и техните семейства са открити две спортни зали, където се провеждат занятия, включително „шахбокс“ (съчетание на бокс и шах); редовно се организират екскурзии. Енорията активно участва в благотворителна дейност: вярващите плетат маскировъчни мрежи, изливат окопни свещи, подготвят „сух душ“ и сублимирани супи.

Татяна Александровна, ръководител на доброволческото движение на Симбирската епархия, разказа за работата по оказване на помощ на съпругите, майките и децата на участници в СВО, както и на ранените военнослужещи в болницата. В храма „Св. Николай“ действа уникално хорово музикално училище, където децата изучават църковни песнопения от различни конфесии.

Енорията сътрудничи с Дома на културата „Руслан“, където се провеждат различни програми и концерти. Настоятелят на храма, протойерей Павел Путилкин, ръководител на епархийския Отдел за църковна благотворителност и социално служение, се занимава със съпровождането на богослуженията за хора със слухови увреждания, използвайки жестомимичен език.

К.В. Масленникова, психолог от Благотворителния фонд „Диакония“ (Санкт Петербург), разказа за опита на своята организация в областта на социално-психологическата рехабилитация на ветерани и техните семейства. БФ „Диакония“ реализира четири ключови проекта:

1. Център за социално-психологическа подкрепа на участници в бойни действия и техните семейства „Връщане“ (създаден през 2022 г.). Неговата задача е да помогне на ветераните да се адаптират към мирния живот и да подкрепи техните семейства. Центърът предоставя кризисни консултации, работи с всякакви запитвания, включително разстройства на адаптацията, зависимости, трудности в комуникацията, смяна на професия, ПТСР и др. Подкрепата се оказва безплатно, включително в болници. В работата се използват различни методи за диагностика, индивидуални програми за рехабилитация, психологическа и физическа рехабилитация (включително биоакустична корекция и масаж), телесно-ориентирана психотерапия.

2. Рехабилитационен център на името на Альона Ридалевская (действа повече от 20 години). Предлаганата тук тристепенна програма за рехабилитация от зависимост към психоактивни вещества включва половин година в рехабилитационен център в Псковска област (духовна и психологическа рехабилитация), половин година в Петербург (социална адаптация), както и пожизнено съпровождане.

3. Профилактика на ХИВ-инфекция.

4. „Автобус на милосърдието“, чрез който се оказва помощ на бездомни и малоимотни хора.

Важна особеност на работата на фонда е гъвкавият подход, който позволява да не се обвързва помощта с мястото на пребиваване на подпомаганите. В перспектива се планира откриването на триетажен център в Петербург за подкрепа на ветерани, останали без жилище и социална подкрепа.

Протойерей Павел Сердюк, председател на Синодалния отдел по въпросите на семейството, защитата на майчинството и детството на Белоруския екзархат (Минск), изнесе доклад на тема „Опитът на Белоруската православна църква в пастирското съпровождане на семейство, в което

дете е извършило самоубийство. Причини за суицидното поведение на непълнолетните“.

В компетентността на оглавявания от отец Павел отдел влиза разглеждането на молби за църковно поменаване на самоубийци. Общуването с роднините на сложилите край на живота си показало колко сложна е тази тема. Свещенослужителите били принудени неволно да „разравят раните им“, задавайки уточняващи въпроси, които несъмнено потапяли роднините в дълбока скръб. Особено тежко било да се разговаря с родители, преживели загубата на дете. След извършването на „Чина на молитвеното утешение на сродниците на самоволно завършилия живота си“ служителите на отдела подавали рапорти за възможността за църковно опело на непълнолетни самоубийци. Обаче решенията по тези въпроси в различните епархии били нееднозначни, което свидетелствало за липсата на единен подход. За по-задълбочено изучаване на проблема, по благословение на Минския и Заславски митрополит Вениамин, Патриаршески екзарх на цяла Беларус, на 20 февруари 2025 г. бил организиран семинар с участието на самия владика екзарх, специалисти от Републиканския център за психично здраве, доктор на медицинските науки, професор от катедрата по пастирско богословие на ПСТГУ В.Г. Каледа и свещенослужители, представляващи всички епархии на Екзархата. Семинарът помогнал по-добре да се разбере психологията на подрастващите и да се изработи единен подход към решаването на проблема. Започнала работа по детайлното изучаване на семейните ситуации, свързани със самоубийства, с цел своевременна намеса. Свещенослужителите започнали да бъдат привлечани към работа със семейства, преживяващи криза. На семинара също била обсъдена необходимостта от въвеждане на курс по пастирска психиатрия в духовните училища. От учебната 2025/2026 година този курс бил въведен във всички духовни училища на Белоруския екзархат.

Нарастващият брой детски самоубийства е тревожен сигнал за цялото общество. Църквата е призвана да бъде редом със семействата в момента на трагедията, да утешава скърбящите и да оказва подкрепа, следвайки примера на Христос. Отец Павел подчерта важността от разработването на общоцърковен документ на Московската патриаршия, който да регламентира възможността за християнско погребение на непълнолетни самоубийци. Важно е в този документ да бъдат отчетени ситуациите, свързани с активните психофизиологични трансформации на децата в периода на тяхното израстване. За това ясно свидетелства съвременната медицина.

О.В. Крутова, клиничен психолог, магистър по психология, разказа за начините на съпровождане на процеса на скърбене при хора, загубили близък човек. Скръбта е многопластово явление, което засяга всички сфери на живота на човека: емоционалната, соматичната, всекидневната дейност и социалното взаимодействие. Тя може да предизвика трудности в адаптацията, чувство за изолация, загуба на трудоспособност и други сериозни последици. Този процес е продължителен и включва множество промени. Загубата на близък човек оставя дълбока празнота, нарушавайки обичайния ход на живота, емоционалното

състояние и жизнените смисли. Скърбенето е сложен, но естествен процес. Важно е да му се даде пространство, да се разберат неговите стадии и да се потърси подкрепа, за да се премине през загубата, да се съхрани връзката с починалия и да се продължи животът. Както отбеляза О.В. Крутова, скърбенето е нормална реакция на загубата. Опитите да бъдат потиснати тези чувства могат да доведат до реактивна депресия, която често се опитват да лекуват медикаментозно. Но без психотерапевтична подкрепа процесът на скърбене се блокира. Човек може да „заседне“ в своята скръб, например прекомерно да се съсредоточи върху гроба на починалия, или да се сблъска с психосоматични заболявания, дори до онкология. Тези негативни последици могат да бъдат избегнати, ако човек бъде правилно съпроводен в процеса на скърбене. Това изисква време и – което е особено важно – възможност да сподели преживяванията си с някого.

В Русия културата на преживяване на скръбта била нарушена в началото на ХХ век поради войните, репресиите и гоненията срещу Църквата. Традиционните ритуали, като плачът и нарежданията, били обявени за „преживелици от миналото“. В резултат на това на съвременните хора често не им достига пространство и време за скърбене, а откритото проявяване на силни чувства може да бъде възприемано като немодно или дори срамно. Учените установили, че по време на нарежданията се задейства механизъм на психологическа компенсация. Изговарянето и изплакването на скръбта е ефективен начин тя да бъде преживяна. Докладчицата разказа за видовете помощ, които околните могат да окажат на всеки етап от скърбенето (опирайки се на периодизацията на психолога Олег Немирински). Според нея за вярващите хора преживяването на загубата често е по-леко, тъй като те не губят надеждата, че реално ще могат да се срещнат с близките си в отвъдния свят. Нерядко се случва дори атеисти в процеса на скърбене да достигнат до вярата. За християнина молитвата става жива връзка с починалия, преобразявайки острата болка в „светла тъга“. Психологът помага на човека да се ориентира в стадите на скърбене, да изговаря чувствата си и да намира вътрешни ресурси за възстановяване. Свещениците, които ежедневно се сблъскват с човешката скръб, играят неocenима роля в оказването на подкрепа и утеха.

Е.В. Митрофанова, психолог от детската изнесена палиативна служба на Марто-Мариинския медицински център, изнесе доклад на тема „Съпровождане на процеса на скърбене в семейства, загубили дете: опитът от работата на служителите на детската изнесена палиативна служба“. Палиативната служба, която се намира на територията на Марто-Мариинската обител в Москва, съществува от 14 години и ежегодно съпровожда около 100 семейства. Нейни пациенти са деца до 18-годишна възраст с тежки нелечими диагнози (генетични заболявания, детска церебрална парализа, комбинирани травми), имащи палиативен статус. За разлика от онкологично болните, такива деца живеят дълго, но могат да починат внезапно. В центъра на вниманието на службата е цялото семейство: не само умиращото дете, но и родителите, бабите, дядовците, както и братята и

сестрите. Задачата на психолозите от палиативната служба е да създадат условия, при които всички членове на семейството да могат да се подготвят за раздялата с детето и да се научат да живеят след загубата. Психолозите оказват подкрепа на членовете на семейството на всички етапи: при подготовката за раздялата, в момента на кончината на детето, след загубата, при усложнено скърбене. Те помагат на родителите да приемат реалността на загубата, да преживеят болката и да се адаптират към новия свят. Те изхождат от разбирането, че скърбта не изчезва напълно, а става част от нашето битие – част, с която човек може да се научи да живее, съхранявайки нова връзка с детето. Психолозите помагат на скърбящите родители да намерят смисъл, да се върнат към пълноценен живот, без да се фиксират върху скърбта, да формират нов поглед към света и към Бога. Съвременните изследвания показват, че пълното приемане на загубата е невъзможно и скърбта от нея остава с човека за цял живот.

Евгения Владиславовна даде препоръки как да се държим до човек в скърб, какво е уместно да се казва и какво в никакъв случай не бива да се казва. Например, не трябва да се казва: „Всичко ще бъде наред, не се тревожете“, „Бог е пожелал при Себе Си още един ангел“, „Господ е взел детето за нещо, запазил го е, иначе не се знае какъв би станал“. Вместо това може да се каже: „Сега Ви е трудно и това е нормално. Аз съм до Вас, разкажете ми за...“, „Ние вярваме, че Вашето дете е при Бога и че там му е добре“, „Ние не знаем защо Господ е постъпил така. Но вярваме (или се опитваме да вярваме), че Той е направил това по Своята любов“. Като цяло позицията на помагачия човек не бива да бъде назидателна и да указва как човек трябва да преживява загубата и в какво да вярва. Ефективната подкрепа предполага предоставяне на пространство за преживяване на скърбта и възможност за диалог.

А.Л. Шчоткина, президент на Фонда за помощ на пациенти с деменция и техните семейства „Алцрус“, в доклада си „Грижа за близките с деменция“ засегна остър социален проблем: ценността на живота на човек с когнитивни нарушения, с деменция, в очите на обществото често се приравнява на нула. Това е свързано с утилитарен подход: такъв човек „не внася нищо в обществото, а изисква твърде много“. Деменцията е тежко състояние, при което се разрушава мозъкът и вследствие на това – личността на човека. Това заболяване е наричано „продължително сбогуване“ – човекът с деменция символично „умира“ няколко пъти: когато забравя как да се облича, когато престава да разпознава децата си, когато не разпознава съпруга или съпругата си след 50 години брак. Човекът с деменция постепенно губи битовите си умения. В това състояние могат да се появят халюцинации, дезориентация във времето и пространството. Неизменяеми рискови фактори са възрастта (един от десет души след 65 години и всеки втори след 80 години са застрашени от деменция) и генетичната предразположеност. Изменяеми рискови фактори са начинът на живот и грижата за собственото здраве (контрол на кръвното налягане, нивото на кръвната захар, телесното тегло). Роднините, които се грижат за близки с деменция, представляват социално незащитена и „невидима“ група. Те не попадат в нито

една категория на социални облекчения (за разлика от социално слабите или многодетните семейства) и често остават без държавна подкрепа, въпреки че понасят огромна тежест. В Русия практически липсва система за помощ на такива пациенти. Ако в Москва е трудно да се намерят занимания за възрастни хора с деменция, то в регионите такива възможности почти напълно отсъстват.

Участничката в кръглата маса откри конкретни битови маркери, които могат да свидетелстват за началото на деменция и трябва да тревожат близките: загуба на памет; затруднения при извършване на всекидневни дейности; проблеми с речта и общуването; поставяне на вещи на несвойствени места; многократно задаване на едни и същи въпроси; дезориентация във времето и пространството; депресия, апатия, загуба на интерес към живота; чести промени в настроението; събиране на ненужни вещи; обвиняване на близките в кражба. Ръководеният от Александра Леонидовна фонд за помощ на хора с деменция и техните семейства „Алцрус“ (създаден през 2019 г.) реализира уникални за Русия проекти: мрежата „Алцхаймер-кафе“ – клубове за семейни срещи; онлайн школа по деменция – образователен проект за роднини, обучаващ на план за действия и грижи; подкрепа и просвещение – маршрутизация на семействата, психологическа подкрепа за полагащите грижи и работа с медиите за премахване на стигмата около заболяването.

Докладчицата подчерта значението на просвещаването на свещенослужителите по отношение на деменцията: свещениците често виждат възрастни енориаши, които говорят несвързано или се държат странно. Важно е да се разбира, че това са симптоми на заболяване, а не просто „лош характер“. Когато деменцията навлезе в едно семейство, вярата често се превръща в единствената опора. Свещениците се нуждаят от базови знания по психология на общуването с такива хора, за да могат да подкрепят техните роднини и да не предизвикват агресия у самия болен.

М.В. Шуберт, водещ психолог на „Каритас“ (Москва), невропсихолог, представи доклад на тема „Невропсихологическа подкрепа при деменция. Формиране и стимулиране на когнитивния резерв“. Тя отбеляза, че причините за деменцията са разнообразни – от невродегенеративни заболявания (Алцхаймер, Паркинсон) и съдови проблеми (инсулт), до инфекции (ХИВ), диабет и интоксикации. Процесът на загиване на мозъчните клетки често протича „отпред назад“ – от челните дялове към тилните: първоначално се нарушава способността за планиране на действията, за която отговарят челните дялове (човек забравя защо е тръгнал някъде); след това се засяга речта – губи се свързаността, изчезва вътрешната реч (човек изговаря мислите си на глас, без да ги контролира), забравят се значенията на думите. За влошаването на слуха отговарят слепоочните дялове. След това се понижава чувствителността (риск от изгаряния), нарушава се координацията на движенията и се появява характерна нестабилна походка.

М.В. Шуберт разказа за конкретни техники за поддържане на когнитивния резерв на организма. Към тях спадат: диафрагмалното дишане, което по-добре насища кръвта с кислород, предотвратявайки мозъчната хипоксия и повишавайки продуктивността на мозъка; храненето – за работата на мозъка критично важни са микроелементи като магнезий, цинк, желязо, витамини от група В, омега-3 (достатъчен е малък набор от елда, леща, слънчогледово масло, семки и 1–2 ядки на ден). Много важна е двигателната корекция: упражненията за равновесие са необходими за борба с влаещата се походка, тремора и неловкостта на движенията; специални движения с езика и очите; разнонасочени движения на ръцете и краката стимулират междуполукълбовото взаимодействие, като помагат на здравите зони на мозъка да поемат функциите на увредените. При деменция поддържането на когнитивния потенциал трябва да се опира на вече наличните умения – на това, което човек е обичал по-рано: ако е обичал кръстословици – да се дават задачи за дешифриране; ако е харесвал детективи – да му се предлагат загадки; ако е обичал да реди пъзели – да се използват оцветявания по зони. Мария Владимировна подчерта особено значението на писането на ръка: „Писането на ръка е изключително сложен процес, който ангажира челния, теменния, слепоочния и тилния дял на главния мозък. Това е мощна тренировка на невропластичността. Съвременните подрастващи, които са се отказали от писането в полза на въвеждане на текст на устройства, рискуват да се сблъскат с ранна деменция още след 10–15 години, тъй като мозъкът им е лишен от тази важна стимулация. В училищата би било полезно да се въведат часове по калиграфия“. Тя също така отбеляза, че би било полезно социалните работници и роднините да бъдат обучавани в основите на ерготерапията (курсове с продължителност 1,5–3 месеца) – структуриране на пространството и дейността на човек с деменция по начин, който максимално да съхрани битовите му умения и качеството на живот.

Алесандро Салаконе, к.и.н., представител на Общността „Свети Егидий“ в Русия (Римокатолическа църква), изнесе доклад на тема „Обезценяването на човешкия живот в старостта: предизвикателства и отговори от опита на Общността на св. Егидий“. Съвременното общество се сблъсква със сериозен проблем на обезценяване на човешкия живот, особено живота на възрастните хора. Тази тенденция, която покойният миналата година папа Франциск наричаше „култура на изхвърлянето“, оценява човека според неговата икономическа полезност и продуктивност, игнорирайки онези, които не отговарят на тези стандарти. Пандемията от COVID-19 ярко демонстрира този проблем: обществото се сблъска с практиката на „избирателна медицина“, при която младите бяха спасявани фактически за сметка на възрастните. Последните се оказаха най-пострадалата група, често умирайки в домове за стари хора в условия на изолация и пренебрежение. Корените на този проблем не са само в здравеопазването и социалната защита, а и в дълбока културна и духовна криза на обществото, при която старостта се асоциира с болест, безполезност и страх. Младите хора, а често и роднините, избягват възрастните, страхувайки се от срещата със старостта и смъртта. Домовете за стари хора, които все повече започват да се

възприемат като норма, в действителност често прикриват самота и изоставеност. А самотата, особено в напреднала възраст, води до страх, уязвимост и болести. Съвременните технологии, включително социалните мрежи, не могат истински да заменят живите човешки отношения.

По думите на г-н Салаконе, „преди повече от 40 години Общността на св. Егидий си постави задача да съдейства за създаването на „алтернативна“ култура по отношение на възрастните хора чрез конкретни проекти, както и чрез разпространение на различно разбиране за старостта“. Като примери той посочи проектите на Общността на св. Егидий в различни страни: домове от семеен тип като алтернатива на домовете за стари хора, ко-хаузинг домове, проекта „Да живеят възрастните!“ (дистанционна помощ и посещения на възрастни хора), съпровождане до неделното богослужение, организиране на свободното време на възрастните, помощ на роднините в грижата за възрастните членове на семейството. Към тази дейност неизменно се привлича младежта. Общността на св. Егидий популяризира темата за старостта чрез многобройни публикации, изследвания и законодателни инициативи. Докладчикът подчерта, че проблемът със застаряването и недооценяването на човешкия живот изисква незабавно внимание. Особено остро стои въпросът за самотата в големите градове. Това е пряко свързано със старостта, но не само. Самотата е път към страх, уязвимост и болести.

А.В. Леухин, директор на Общоруската обществена организация „Център за оказване на помощ „АДРА““, разказа за опита на Центъра в обучението на членове на общности за реагиране при извънредни ситуации и за отстраняване на последиците от конфликти. Центърът АДРА работи в страната повече от 35 години (от 1988 г.) и започва дейността си с помощ на пострадалите от Спитакското земетресение. През 90-те години организацията се е занимавала с доставка на хуманитарна помощ и е поддържала благотворителни кухни. Понастоящем нейните подразделения работят в цяла Русия – от Калининград до Владивосток, включително в новите региони на Руската федерация (Херсонска област и ЛНР). АДРА активно взаимодейства с Руската православна църква, други традиционни конфесии и Червения кръст, участвайки в съвместни мероприятия и обмен на опит.

Докладчикът разказа за основните направления на дейността на организацията, включително за проекта „Църква, готова за криза“, чиято цел е да подготви религиозните общности за ролята на пунктове за временно настаняване и помощ при извънредни ситуации. Членовете на общностите се обучават предварително да оценяват рисковете от извънредни ситуации (например да се подготвят за пролетни наводнения), да планират ресурсите и да създават екипи от доброволци. Друго важно направление е работата с младежта: подрастващите се обучават на оказване на първа медицинска помощ (с участието на сертифицирани медици), на действия при извънредни ситуации и на разрешаване на конфликти (т.нар. превенция на тормоза). За ангажиране на децата се използват съвременни технологии, например управление на безпилотни летателни

апарати. Провеждат се симулации в гора, при които екипи търсят условни ранени с помощта на дроне и ги евакуират.

Ново направление в работата на АДРА е психологическата рехабилитация на роднините на участници в СВО (съпруги, деца, родители): организират се едноседмични изнесени програми в почивни бази в Кубан и Ростовска област. Със семействата работят професионални психолози (терапия при ПТСР и др.) и специалисти по здравословен начин на живот. В своята дейност АДРА се опира на професионалисти вътре в самите общности. Доброволци стават енориаши, притежаващи необходимите умения (медици, психолози, спасители), които са готови да служат на обществото. Организацията е отворена за сътрудничество с държавните социални служби и религиозните обединения.

Д.А. Дударев, сътрудник на Центъра за оказване на помощ „АДРА“, разказа за опита от социалната подкрепа на населението и децата в Донецката народна република. Той разказа за социалното служение на общността на Църквата на християните адвентисти от седмия ден в Москва, насочено към помощ на най-малките и младите жители на ДНР и ЛНР, както и на болни деца в хематологичното отделение на Научноизследователския институт по детска онкология и хематология „Н.Н. Блохин“. ЦАСД провежда акции за събиране и предаване на подаръци, обувки и спално бельо за детски домове, организира благотворителни концерти и набира средства, които се използват за ремонт и осветление на детски учреждения. Така, със средства, събрани по време на благотворителен концерт миналата година по повод 120-годишнината на общността на ЦАСД в Москва, бяха закупени електрооборудване и други необходими вещи за Амвросиевския детски дом в ДНР. Ежегодно се провежда зимна акция с участието на Дядо Мраз за деца, преминаващи химиотерапия в НИИ по детска онкология и хематология, а през пролетта и есента – весели флашмобове под прозорците на болницата. Тази зима в рамките на поздравителната акция бяха зарадвани 350 деца. Важен аспект на служението е проявата на милосърдие, състрадание и единство, което вдъхновява участниците и носи радост на децата в трудни житейски обстоятелства.

Е.В. Сосински, председател на Съвета на МРОО „Дом на трудолюбието „Ной“ на името на св. прав. Йоан Кронщадски“, разказа за създаването на условия за нравствен подем и формиране на личността при оказване на социална помощ на хора в трудна житейска ситуация и за използването на обществената технология за социално-трудова помощ на Дома на трудолюбието „Ной“. В своя доклад той разгледа проблема с уличната бездомност в Русия, изразявайки несъгласие със съществуващия прозападен модел на помощ, който не изисква от бездомните труд и отговорност, а само предоставя услуги. Докладчикът представи алтернативен подход чрез създаване на социални и трудови общности, основани на духовно-нравствени ценности и принципите на трудолюбието на св. прав. Йоан Кронщадски. Опитът на приюта „Дом на

трудолюбието „Ной““ показва значително намаляване на броя на бездомните в Московския регион благодарение на предоставянето на жилище, работа и подкрепа за промяна на начина на живот. По думите на Е.В. Сосински, много съвременни работни домове са търговски проекти, които не допринасят за превъзпитанието. В тази връзка Емил Валериевич подчерта значението на социалната адаптация и трудовата заетост, както и ролята на Църквата и обществото за решаването на проблема с бездомните.

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/93974/>